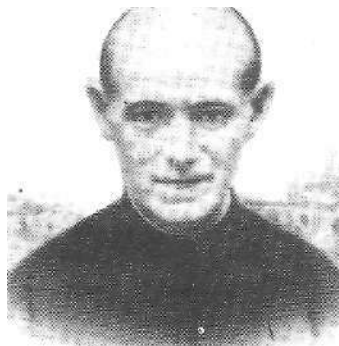

GAMATE ANAIA, JESUSEN LAGUNDIKOA
(1857=1929)
ALTARETARA

Patxi Garate, azkoitiarra sernez, 32 urteko gizona, ezkontzaz Azpeitiara joana, Erromarako bidean doa 1852ko neguaren biotzean. .Zertan, Erromara? Aita Santuaren baimen baten eske. Lau seme-alaba txikirekin alargun gelditu da eta ama-ordekoa bear da etxean. Etxekoak esan deutsoe zein artu. Baina senide urkoa dau-ta, here kofiata gaztea dau-ta, Aita Santuaren bairre-na bear aregaz ezkontzeko.

jakifla: eztau orretarako Erromara joan bcarrik. Baiila Patxi Garateri gogoak e'mon deutso bertara joan bear dauaia, ez baka-
 rrik baimena aterateko; ezkontzea bera be Erroman egin gura
 leuke. Garbitasun guztiak ondo ta zeatz aterata croan bear zitucn
 Patxik nai cban guztia lortzcko. Laguntzaille onak aurkitu zituc-
 la dirudi, bai Loiolan eta bai Erroman. Dana egingo dan 17 egu-
 nen barruan: Erromara eldu (Donibane Lohitzuneraifio oinez
 eta andik aurrera trenez), Aita Santuaren baimen eta askatasun
 guztiak lortu, Aita Santuaren ordezeko kardenalak izenpetuta, ez-
 kontzea egin eta Azpeitiara biurtu. Ezkontzea Erromako Agus-
 tin deunaren eleizan izan zan, baina ezkon-laguna bank, bitarte-
 koz, ezkongaiaren baietza Tomasa Belderrain Erroman bizi za-
 nak emonda. Olantxe gelditu ziran senar-emazte eginik Patxi
 Garate, lau-seme alabadun alarguna, eta Man Batista Aranguren,
 Patxiren lenengo emaztearen aiztea, 22 urteko neska gaztea.

Ezkontza onek egitekorik naikitxo emon eutsen eta zirri-
 borro asko egifierazo Erromako eleizgizonai, Aita Santuagandik
 asi ta berengoetaraino. Baina dana zarata andi barik eta ixilpean
 egin zala esan geinke. Nok esango eban orduan, egunen batcn,
 gaur, ezkontza atatik jaiotako seme batek Erromako Aita San-
 tuaren inguru guztia dardaraz ipini bear ebana?

Orra lerro oneik irakurlearen eskuetara orduko, mundu
 guztiak ikusiko dauana, urriaren 6n, Paulo Aita Santuak, oram-
 'tsu euskaldun bi altaretara jaso dituenak berak, Frantzisko Gara-
 te, Jesusen Lagundikoa, Deustuko atezain entzutetsua, Zorion-
 dunen' maillako egin dagianean. . ,

Lololako izas* Ibaiiria

Garate Anaia Loiolak Jesusen Lagundiari eta Eleiza osoari
 emoten- deusantutasunezko bigarren izarra da. Lenengoa,
 esan bearrik ez. Gure Patroi Andia da, Inazio deuna, benetan an-
 dia gizontasunez eta santutasunez. Arerio eta adiskide, guztiak
 egiten dabe andi jesusen Lagundia sortuaz, bizirik dirau mun-
 duan, mu.ndua beteko ekintzak aurrera eroaten. Jauregiko semea

da, Gipuzkoa zarreko zandunen maillakoa. Izar argia. Jauregiaren aurrean, baserriak eztauka lotsatu bearrik, Gitxiago kristifiauen artean. Eta or dator gaur izar andi orri lagun egiten, Garate Anaia, Errekarte baserriko semea. Eleizan izar argi cginda, jauregiko seme eta zaldun izanari argitasun geiago emoten.

Jauregia eta baserria Loiolan eztagoz txarto bata bestearen ondoan. Jauregiko arro itxurari eta arro usainari eztatorkio txarto alboko baserriaren apal itxura eta usaifia. Biak bat egin dabe, munduko arrokeriak eta uskeriak itxita, Jaungoikoaren maitasunean eta Kristoren apaltasunean.

Bizian bidea egiten

Baifia goazen Patxi Garate eta Mari Batista Aranguren senar-emazte egin barrien etxera. Guraso bedeinkatu areik ez ekien ezkontzako legeai uko egiten. Lengo ezkontzako lau seme alabez gainera, beste zazpi ekarri zituezan mundura, eta bizimodua aterateko bidean ipifii. Alaba bi angerutan galdu jakezan. Beste guztiak bakotxak bere bidea artu, eben, iruk Jesuita, eta besteak etxean edo kanpoan.

Garate anaia izango zana bigarren semea izan eben 1857ko zezeillaren iruan jaioa. Urrengo egunean bateatu eben eta iru izen ipini: Bias Franzisko Maria, eguneko santuarena lenengoa, eta beste biak aita amenak. Praisku edo Patxi izenaz gelditu zan etxekoen artean. Jaio barriak Olazko Amaren aurrera eroatea oiturea zan Azpeitian. Oitura ori bete barik ez eban itxi, aurki, Praiskuren amak. Etxe atan etxeko eskolea zan lenengoa, gurasoak etxean emona. Orretan zintzoak ziran gurasoak. Eta Loiola-ko etxearen eta eleizearen babesean ez eben an giro txarra, erreztasunik gutxi urneak eskolatu eta kristinau on azteko, orduko gobemuak jesuitak darda gaiflean erabiiteko egin oi zituezan aleginak gora bera.

Errekarten gurasoen burubide onaz, bazan etxeko bearrai nok erantzun: soloak landu, beiak eta ardiak zaindu, sagardogintza eta ardazketan ekin, eta danerako zan an beso-indarra eta

lanerako garra. Eta, gaur bat eta biar beste bat, or urtcngo cban batcn batck nonbaitera lanbidcren bat ikastcn edo erdera ikaste-ko asmotan morroi.

Orixe jazo jakon Praiskuri, amalau urte zituela, 1871 Orduflako Jesuiten Ikastetxera joandaj' etzan joan Jesuita sartzeko asmotan, bide batez erdera eta eskola geitxoago ikasteko baifto. Eskolatik kanpo morroi-lan batzuk egin bear zituen: etxc-barruko ianetan, atezain eta geixo zaiflarcn laguntzaille eta ordezko. Orduflan iru urte egin dituaneko, jesuita izateko gogoa sartu jako, Anai Laguntzailleen artean, eta ordun nagusiak Frantziara bialdu dabe, Poiannen jesuitak artuta euken etxera, Espafia aldetik igeska edo erbestera botata joiazan ainbat jesuiten babeslekura.

Orduflatik Poiannera bidean, Errekartetik igaro eta guraso ta etxeko guztiai agur egiteko aukerea ta poza izango dau. Gero aitak lagunduko deutso Poiannera arte. Etziran egun onak, 1874koak, karlisten bigarren gcratea sutan dala, etxetik urrifiera ibilteko. Errekartetik goizean goiz, egunsentia baino lenago urtenda, or doaz ondoen deritxen bidetik, mendiz mendi, egun guztia bidean egifik, oinez, Donibane Lohitzunera jo arte. XJrrengo egunean Donibanen trena artu eta Akiseraifio burdin bidez, eta emendik zaldizko burdian 17 kilometroko bidea Poiannera. Aita-semeak emen alkarri agur egin deusenean ezta-kie azkenengo agurra izango dabenik. Urrengo urtcn ilgo jako aita eta berak bere bizi guztian eztau Errekarten geiago sartzerik izango.

Garate Anaiak 17 urte ditu Poianneko nobizio egin eta Jesusen Lagundiko Anai Laguntzaille izaten asi danean. Arrezkero, bere bizia Jesusen Lagundikoen babespcan eta Jaungoikoaren eskuetan jarri dau.

Bere agiriko bizitza nondik nora ibillia izan dan badakigu: amalau urte egin arte, Errekarten, bere guraso ta etxekoen artean; iru urte, Ordunan, zerbait ikasten eta etxeko bearretan; iru-lau urte, Poiannen (emen jesuiten artean ospetsu egingo zi-

ran cuskaldun asko czagutuko ditu: Mendibe, Urraburu, Muru= zabal, Zameza, Astrain, Vinucsa anaiak, Ibero eta abar); amar urtc, Galiziako La Guardian, gexo-zain, eta azkenik, 41 urte, Bilbon Deustuko atczain, 1929n il arte.

Jesuiten bizimodua artu dauan ezkerro, beti eta leku guztietan bere arimearen ederra, Jaungoikoak ixuri deutzazan graziezko ondasunak argi betean erakutsiko. ditu, bere eginbearrak zintzo eta maitasun andiz betetan, bere buruaz aiztuta gekoen on= doan ordu luzeak igaroten, eta atera datozen guztiai beti irribarre gozoz eta txeratsu abegirik argiena egiten. Beti otoitzean, Jaunagaz eta Andra Mariagaz biotzetiko autuetan, beti lanean anaien eta lagun urkoen aide, iftori iftoz ezelango erremuskadarik egin edo betozkorik ipifli barik, iflogaz berba alperrik egin barik, eskekoei eta txiroai zelan geiago emongo asmau ezin dauala. Garate anaia berrogeta bi urtez ikusita, Deustuko ateak badaki aren abegi gozoen eta ak zabalduriko eskupekoen barri. Sekula guzurtau nako eroapen alaia, bera!

Ate atari ainbat ikasle-mutillek ondo ezagutu eben aren egoarria, aren maitasuna, guztien alamenak bake-baketan, eroateko, sekula bere onetik ez urtetako. Mutillak dira eurak, ikasleak, askotan edozeini gogait eragiteko, baita edo zeinen akatsak ikusi ta ezizenak ipinteko. Euren atezainarekin zer egifik ez euken. Ez eutsen aurkitzen* Garate Anaia nondik eldu, eta ezizenjartzailleak etziran oker ibilli arako ez-izena jarri eutsenean; *Hermano Finuras*, Garate Anaia beti gogaldi batean, beti otzan eta atsegin eta bere irribarretxo galdu barik aurkitzen ebela adierazoten dauan ez-izena. Beste batzuk, begi zoliagodunak, barrurago begituten ebenak, agiriko egoarri eta abegi maitekor orren iturriari obeto igarriko eutsoen. «Au anai santua» esango eben.

Ortxe, santutasunean egoan atezain ospetsuaren jardunbide guztiaren sustraia nonbait be. Santutasuna ori noz eta zelan lortu eban, orixe da bearbada, igarri edo ikusi ezingo doguna. Santutasunean maillaz mailla igoten ikusi gura geunke, baifia lenen-gotarik goiko mailletan ikusten dogu bera. Dana batean lortu izan baleu lez. Bere gara betera eldu baino len santutasunak bere

ELIZA

asicrca dan; gcro, aurrcrakuntzea, gero ta santuago agertzea; eta azkenez, santua bere eldutasunera, bere gorcnera eltzen da, maila bakotxcan gora, gelditu barik, aurrera ta aurrera egiten daua-la, gero ta santuago, gero ta Jaungoikoagaz batago biurtuz. Garate Anaiari ez deutsago len-gerorik ikusten. Nekez igarriko dogu noz asi zan bera gorantza egiten eta noz eldu zan bere santutasun betera. Bere jesuiten arteko bizi guztian, jaungoikoari emona, Jaungoikoaz beteta ikusten dogu bere barrua. Beti jaungoikozko gizon eginda agertu izan jaken bera, urretik eza-gutu eben guztiai.

Garate Anaiare si santutasuma

Garate Anaia Anai Laguntzaille esaten deutsenetako jesuita izan da, ez abade izateko sartzen diranetakoa. Beraz, ez eban filosofiarik ez teologiarik ikasi ez beste ikasketa andirik egin. Ezta apostolutzako Ian andietan sartu. Etxeko lanetarako erabilli eben nagusiak beti.

Lenengotan, geixo-zaintzarako. Amabost-amasei urteko zala, Ordunan, geixo ardurea emon eutsen inoz. Laster igarri eutsoen orretarako eukan biotz ona ta eskua. Aginago erakutsiko dau orixe bera, Galizian La Guardiako etxean geixozain egitean. Iru ikastetxe egozan bertan jesuiten eskuetan: batxillerra ikastekoa, goi-maillako ikasketak egiten zituenena, eta abadetakoa ikasten ebenena. Ikasle asko, eta geixo zaiiarentzat naikoa Ian. Eta geixozaintzaz gainera, sakristautza be berarj ezarn eutsoen 'laster. Biak gazte arentzat, bearlekurik maitagarrienak. Altarako Jesusen eta lagun urkoaren alderako maitasuna, biak ondo alkartzen ikasteko era ederra eukan..

La Guardian ikasten lau urtez egon zan batek, gero gazetari izango zanak, Marin del Campo izenekoak, autor ederra itxi euskun: Lau urteetan geixoaldi gogorak izan ei zituen. Ango lurak, antza, ez eban ondo artzen. Lau urteetan Garate izan eban geixo zain. Ikustekoa izaten ei zan geixo zaina, ain bizkor eta ain arin, maillak gora ta maillak bera, askotan bi edo iru ban-deja eskuetan, ontzi, kopa ta salda-katilluz eta abarrez beterik,

geixoen gclarik gela, trcsncn bat edo bcste jausi ta apurtzcko bildurrik barik. Plazetako csku-jokari edo inkaminari batck ez ci zituen ainbcste ontzi ain txairo eta ain seguru eroango. Gcixo-zaifiaren ainbeste lan eta ardura ikusita, ikastetxe atatik aide egi-tean, Garatcgana agur esaten joan zanean, gazctalari arek nega-rrari cmon ei eutsan, ainbcstcko maitasun agiriak eskertu ezifiik. Beste iftok ez ei eutson bcre bizi guztian alako negar gozorik eragin.

Bein ikastaroa asi-barritan, mutikotxo bati sukar baltzak (tifus-ak) eldu ei eutson. Geixoaldi guztian Garate Anaia an izan ei eban gauetan alboan, aurki baten jarrita, mutiko geixoaren aingeru jagole eginik. Geixoen ardureak makaldu egiten eben geixozaina bera. Eta La Guardiako lana kaltegarri egin ez ekion, andik atera eta Bilbora, Deustura bialtzea izan da nagusien era-bagia, Deustuko Ikastetxe Nagusi sortubarrian atezain egiteko. Ba ekien gauza guztiak ondo egiten zituena zala Garate Anaia, eta egiteko barria be alik eta zeatzen beteko ebala.

Ordurako santu izena artzen asita egoan. Eguneroko gau-zak ondo egiten dituenaren santutasuna ei da jesuita onena. Je-suita baten eginbearrak egunero zintzo betetan dituenaren san-tutasuna. Baina egin bearrak ondo betete utsa ezta santutasuna. Santutasuna ezta lege batzuetatik edo arau batzitetatik neurtzen, Jaungoikoagazko eta Kristogazko batasunetik eta artu-emon bizi ta beroetatik baino. Santutasuna ezta norbere borondatearen frutua be. Jaungoiko biziaren iturritik dator. Gizonaren boron-datea errez makaltzen eta iltzen da, Jaungoikoaren indar biziak eusten ezpadeutso.

Deustuko atezainak atezain izandako beste jesuita santu bat artu ei eban eredu. jesuita ori Mallorcan il zan amazpigarren mendearen asieran, eta Leon amairugarrenak santuen maillara jaso da. Oni jarraituz egin zan santu Garate atezaina? Baina em en be esan bearko da santutasuna ezjakola inori sartzen kan-po ereduetatik, norbere arimea edertzeko ekarrita. Gainera, ba ete dago santutasun-eredurik beste bati dagokionik? Santutasuna goiko iturritik dator ez alboko ereduetatik. Ba ekian zeozer

Joan Kurutzeko dcunak eta etzan santuak eredutzat artzeko zale, kristo bera baiflo.

Alan be, Maillorcan illiko Alonso Rodriguez santu orrek baditu esaera batzuk, Garate Anaiaren barruko ispillu egoki izan leitezkenak, alderdi batzuetatik. Onek irakurri zituenik ez daki-gu baifla, bere bizian ondo bete zituenak dira urrenko esaerok:

«Guztientzat apaia izan zaite, berba onekoa, gozoa, otzana, baketsua, errukitsua».

«Guztiai lagunduko deutsezu euren atsekabe eta nekeetan; zeure buruarentzat izan gogorra. Guztiai bigun eta txeratsu esango deutsezu, zeure buruari gogor».

?

«Gauzarik kaxkarrenak zeuretzat artuko dozuz, eta onenak zeure anaientzat».

«Arpegi alaia erakutsi eiezu guztiai; zeure buruari, barriz, betondoa astundu».

«Lagun urkoak ontzat eukizuz; zeure burua, oster, gaizto- -tzat».

Berba oneik daroan azatzetik joana da Deustuko atezainaren bizitzea.

Bere burua ostendu eta ukatu gurea bizi guztian ikusi jakon; lanik neketsuenak eta gauzarik txarrenak beretzat artzea be bai. jantokian, esaterako, maian saskian eskintzen eutsezan sagarrik txatxarrenak edo itxurabakoenak. Bere burua etxean azkenengotzat eukanari ori bcrezkoa egiten jakon, gainera. Berea zan Deustun gelarik estuena eta argibakoen. Etxeko beste anaien batek kanpora urtenda ordu batzuctako oporra artu nai edo bear ba eban, prest egongo zan Garate Anaia aren utsunea betetako. Aita jesuitaren bat, bere apostolu-lanen batetik, itzaldiak kanpoan egitetik edo urrinetik berandu samar etortzekoa bazan, atezaina an egongo zan bere atsedenez eta loaz aitzuta, etorteko zanari azkenengo ordurarte etxoten, eta berak arduraz prestatuiko aparti bcroa eskintzen. Deustuko ikasle batek baiflo geiagok ba ekien euren atezaiiaren olako arduren eta txukuntasunen barn. Guztien aurrean oso apala, otzana eta berba gozo-

koa zan beti. Besteai laguntzeko, guztiai on egiteko egoan bcra, bere buruaren nekez bazan be. Deustuko aterajoten eben eskekoak ba ekien nogana jotzen eben. An aurkitzen eben bera, bere otzarea beterik, euren gosea arintzeko. Eta bear-izan andienean egozanentzat, aragi ta guztiko ogi-bitartekoak aterako zituen.

Ikastetxeko ikasle senoriotxoak bardin erabillen agotan Deustuko atezainaren biotz ona, guztiai ondo egiten eta ondo esaten eukan poza, ta santutasuna. Eta barriro esan bearko dogu Anai Garateren portaera ori, jokabide ori etzala kanpotik ezarritako arau eta eredu batzuei jarraitzea. Gaur edozein lantegi edo ekintzatan daukazuz kanpokoekin edo bezeroekin artu-emonetako beren beregi gertauta kargudun batzuk. Lantegiaren arpegi ona edo eder-aldea erakusteko dagoz, lantegiaren erosleak geitzeko jarrita. Garate Anaia eztabil inoren eder-eritxia irabaztearren. Barruragotik dator onen jokabidea. Jaungoikoagaz dituen artu-emon barru-barrukoetatik dator kio dana.

Garate Anaiareti otoiz-bizitza

Jesuita dana, ezer bada, otoitz-gizona da. Gure Patroi Andiak ezer irakatsi badau, otoitz egiten irakatsi dau. Garate Anaiak ez eban ikasketa andirik egin, ez eban teologiarik ikasi, baina bai otoitz egiten eta otoitz bizitza eroaten. Ori bai ikasi eban, ikasi eta egin Eta otoitz egitea ez da ikasitako otoitz batzuk esatea ez geure buruari gogoeta batzuk edo beste eragitea. jaungoikoagan eta Jaungoikoagaz murgiltzea, eta Kristoren argitan eta Kristogazko bizian murgildurik bizitza da. Olakoxe bizitza eroian lenengo ta bein, gure Garatek.

Deustukb atezainaren orduak ctzirean atetan egotekoak bakarrik. Otoitz-ordu luzeak zituen goizean goizik asita; otoitz-orduak goizean, otoiz-orduak gabaz, eta otoitzean, jarraitzen ekian, goiz eta arratsalde, egun guztian.

Gabaz urrengo eguneko otoitz puntuak gertau, eta goizean otoitzaz asiko eban eguna. Gero bere eguneroko mezea entzun, eta beste meza-emoille batzuei meza erasotea, goizeko egiteko-

rik maitagarricnetakoa dau. Eukaristiak sendotzen eutsan gogoa egun barriko egin bcarretarako.

Eta bein atetan jarri eta etxeko gorabera eta sariu-urtenak asi orduan, atezain onck erarik eta bitarte'rik aurkituko dau noi-zik bein alboko kapillatxoan sartu eta altara aurrean Jesusi ager-tutxo batzuk egiteko, edota. atari ondoko Andra Mariaren iru=diaren aurrean Zeruko Amari agur batzuk bialtzeko. Eta atezain onen irudia ezaguna zan: nekez itxiko eban Errosarioa "here es-kutik. Beti edo geienetan. Jesus eta Maria lagun zituela, lagun biok gogotik eta biotzetik ifloz kendu barik joango jakon ateko lana.

Zer? Errezalan utsa ete zan, ba, bera? Itaun au sortu leiteke, bear bada, askoren agotan. Aita Gurea eta Agur Maria esan ta esan ckitea gogaikarritzat euki leie askok. Etzan olako eretxikoa Balentin Berriotxo bere Amari onako bertsook bialdu eutsaza-nean.

Errosario sendoa eskuan,
Aita Gurea eta Abe Maria aguan,
Pentsamentu santuak goguan:
Zer gauza ederragorik munduan?

Aita Gurea, Kristok bereai irakatsiriko otoitza: Agur Maria, munduak entzun dauan albisterik pozgarriena ekarri euskun ze-ruko mandatariak Mariari Jaungoikoaren izenean esandako ber-bakaz txorta bat eginiko otoitza: eurok dauke gogoa orduetan beteta eukiteko beste gai. Antxifla bateko padarrak, basamor-tuetako gizon santuak otoitz laburragoa esan ta esan asetzen eben euren biotza eta argiz betetan euren gogoa, eta Jaungoi-koaren errukia eskatzen: *Jesus, Dabiden Semea, erruki nigaz*. Eta etziran aspertzen. Etzan aspertzen gure Garate be Agur Maria eta Aita Gurea ainbat bider esaten. Maite dauanarentzat ezta berba aspergarririk, askotah esan arren.

Eta gero, Errosarioa ezta errezu utsa, agozko otoitz utsa. Gogozko otoitz eder betea egiteko gai guztiak ditu. Kristoren

misticriorik andienctan eta Jaurigoikoaren Amarenetan murgiltzen gaitu. Misterio orrcik auznartzen zituen eta euren mur=gildurik bizi zan Deustuko atezafia egunero, goiz eta arrasti. Eta ez bera bakarrik. Etxeko morroiren bat edo atezain lagun etortzen jakonean, olakoari be bardin irakasten ei eutson, biak batera Errosarioari ekinda.

Ateko lanak ez eban Garate Anaia bere otoitzetik aldentzen. Deustukoa lako ateko sartu-urtena ezta otoitz egiteko lagungarri on ona. Glako lekuan arrisku andiak dagozategaz edo besteagaz txutxu ta putxu barriketan ekiteko, nan zebarki egin da, inon direanak eta eztireanak batu ta banatzen jarduteko, adiskideak egin eta eurekaz barriketan orduak galtzeko. Garate Anaiari ez eutsoen "ezagutu aparteko adiskidetasumk inogaz. Aregaz ez eukan inok alperreko berbetan astia galtzerik. Guztiei atsegifiez, maitekor eta txeraz erantzun eta jaramon egingo eutsen. Ortik gora, ezerez geiago. Bardina izan ei zan bera geixp-zaintzako urteetan bere geixoentzat egin bear zana eta geiago egiteko zoli eta arduratsu, baina euren bati be lotuegi ete ebillan antzik emon barik. Bere barruan eukan adiskiderik onena, aldean eroian berbeta lagun ohea, Jaungoikoari begira eukan gogoa, jaungoikoari emonda biotza. Olan ez eban otoitz-giroa ifioz galtzen, ez geixoen gelan ez Deustuko atetako barbaro eta ate-ostean artean.

Urtean bein urteten ei eban Deustuko Ikastetxetik Bilbo-ko etxe batera. Aste Santuan, ain zuzen. Eta zetako?* Eguen Santuko eleizkizunerako Gure Jaunaren altarako apaingarri ipinteko, oial eder eta ontzi batzuk eskatu eta eroateko. Eguen Santuko altarea apaintze ori beretzat artuta eukan.

Olantxe, otoitzak girotuta, indartuta, bere buru-biotzaren eta zirkin guztien jabe da Garate Anaia eta santutasunean aurrera ta aurrera egin izan dau. Itxuraz beti abiada bardinean joan dalako, etxako igarriko aurrerakuntzarik. Gure Zoriondun Barri onen bizitzak, beti baketsu, beti urez gainezka baina ibilli dabilenik igarten etxakon ibai zabala dirudi. Edo, Ebanjelioko irudi bat artzeko, zerutik darion ur bizizko ibaia daroa barman.

Ur bizizko iturria poll-poll

Jcsusen Ebanjclioan agindua gogoratu bear dogu emen: «Egarri dana betor Nigana, eta cdan begi. Nigan sifiisten daua-nari (liburu santuak diftocnez): ur biziak ibaika urtengo deutsoe berc crraietatik».

Machado olerkariaren amesa czta izan gure Errekarteko se-mearcna. Berak esatcn jakin eza'rren,. edo bcra konturatu edo konturatu ez, Joanen Ebanielioan Jesusek aginduriko ura izan dau borbor edo poll-*poll bere barruan. Ur bizi orrck kendu deutso mundu onetako poz-atsegiften gosea. Ur bizi orrek, ortu landu eta ondo garastatuan lez, sortu ditu bere arimearcn ortuan ain bizi-ro ageri zituen onoimenezko lorak: apaltasuna eta ingu-ruko guztiai on cgin gurea, guzticn serbitzari izateko gogo alaia. Ur bizi orrck cmon deutso Jaungoikoaren eta Andra Mariaren lagunartcaren gozamina. Orrcxek cuki dau bere arimea bcti apatz eta gozatsu: orrcxek irauncrazo deutso bcti gazte, eta Jaun-goikoaren otscintzan nckatu barik, eguncro ur bizizko ibai orrcn asctasunez indar barriak artzcn zituela. Olantxe iraun dau guztiai bcrc maitasuna eta irribarrctxo eskintzen, beti ber-din gatzctan, garcrdiko urtcetan, eta olantxe bcrc azkenengc ordurartc.

Bcrc buruaz guztiz aitzuta ibiltcak inguruan bizi zireanak nai baino lenago croan cuskun bcra mundutik. Bcstc batzuctan be crrcz joan jakola-ta, bi edo iru egunez indar artzcn itxi cutsan gatx bad, edo ondocz bad. Munduko osagaiak ctorri orduko, etzan izan zer-cginik. Andra Mariaren Jaiotz-cguneko arratsal-dca zan. Berak cskatuta, Elcizakoak artuta gcro, urrcngo cgu-nean, Arantzazuko Aniarcn jai-cgunean, Ikastctxe atako geienai czcr jazoten etc jakon jakitcko astirik be cmon barik, apal-apalik, bizi izan zan moduan, joan jaken curen atczairla bcrroge-ta bar urtcz izandako Garatc Anaia, 1929ko iraillaren bedera-tzian, goizcko zazpirak inguruan. Bilbon bertatik zabaldu zan us-tcbako albistea: «Dcustuko atezain santua il da».

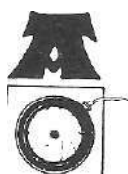
Erriak askotan cztauko begi txarra. Santutasunari igarten be badaki. Erriak esana Jaungoikoak esana ei da sarri. Orain iru lau

urte, bigarren Joan Paulo Aita Santuak jesuitai egifliko berbaldi baten, Lagundiko ainbat santu aitatu eta goratu ostean, onela iflotsen gitxi gora bera: «Atsegiflez gogoratzen deusuet zelako pozaz izenpetu nebanjoan dan zezeillaren 11- Frantzizko Garate zuen Anai Laguntzaille, ain apal eta maitagarria izan zanaren onomenak kristifiau bikaifienen maillakoak izan zirala autortze-ko erabagia».

Aurten, urriaren 6n, lerrook argitaratu baino len, bear bada, gure Aita Santuak Frantzizko Garate Zoriondunen maillan jarn izango dau eta altaretan gurtua izan daitela baimena ta eskubidea emongo dau.

Loiolak izar barria emoten deutso, bai, Jesusen Lagundiari eta kristinau-erri osoari. Loiolako Santu Andiak, ango zaldun-etxeko semeak, an bertan, Errekarten jaioriko baserritarra izango dau lagun, ia mailla berera jasota.

L. Akesolo

ESTUDIO
FOTOGRAFICO

Ezkontzak - Argazkigaiak saldu - Argazki-aldaketak

Lauki-ertz ipinketa - VIDEO - Plastifikatzeak

Fotokopiak (Txikitzeak)

San Miguel kalean, 14

Urrut: 673 0509

AMOREBIETA . .

Tranabarren-Bloque, 1-4-13

Matiena - Abadiano